

הישן תחת המטה פרק שני סוכה

כב.

עין משפט
נר מצוה

(א) ז'ל רבא אמר וכ"ה
בר"ה (ב) אהלתי פי"ב מ"ה,
(ג) [מסופתא דאהלות פי"ג
היון] (ד) עירובין י"ד. לעיל
י"ח. [וש"ט] (ה) [עירובין ע.
וש"ט] (ו) [עירובין ע.
וש"ט] (ז) [עירובין ע.
וש"ט] (ח) גי' רש"ל כ"ה.

הגהות הב"ח

(א) גמ' דמי אית בה
טפה ומי וכו' לית
בה טפה לא אמרין:
(ב) רש"י ד"ה קנה עולה
וכי דאמרין רואין
כל שאילו וכי וכשרה:
(ג) ד"ה רב תני ושמואל
וד"ה רב תני רש"י:
(ד) ד"ה תחמיה טמא
וכי לצינ העליונה טהור
ואין טומאה: (ה) ד"ה
על גב העליונה: (ו) ד"ה
היו העליונות ד"ה טומאה
היו: (ז) ד"ה ביניהן וכי
ד"ה כשיש בהן פומת
טפה אבל אין בהן פומת
טפה טומאה פומת
ועולה טומאה בקובע
ויורדת ה"ק:

רבינו הגנאל

[מתני'] סוכה מדובללת
ושצילתה מרובה מחמתה
כשרה. רב אמר מאי
מדובללת, ענייה מדולדלת,
וחדא קתני בכתנא,
והענייה שצילתה מרובה
מחמתה כשרה. ושמואל
אמר מאי מדובללת
מדובללת, קנה עולה וקנה
יורד. ותרתני קתני במתני,
קנה עולה וקנה יורד,
ושצילתה מרובה מחמתה
כשרה. אמר אביי לרבי
דאמר קנה עולה וקנה
יורד, לא שני אלא אמרין
ביניהן ג' טפחים, אמרין
כל פחות מג' כלבוד ומי,
אבל יש ביניהן ג' טפחים,
פסוליה. רבא אמר אפי'
אם יש בין זה לזה ג'
טפחים אם יש בגבו של
קנה העולה והיורד טפח
כשרה, מאי טעמא אמרין
חבוט רמי, כלומר רמה,
העליונה כאילו הן למתן
ולבור הוא הכל. כתנא
באהלות פרק י"ב קורות
הבית והעלייה שאין עליה
מעזיבה והן מונות, פ'
זו על זו אינה יוצאה
התחתונה מבגדה העליונה,
וביניהן בין בתחתונות ובין
בעליונות פתח תחתיהן.
טומאה תחת אחת מהן
תחתיה טמא, כלומר
היא מפקדת ומאחלת על
הטומאה למעלות למעלה,
והצדין אירך הן ואינה
מאחילין. ואם הטומאה
היא נתונה על גבי אחת מהן
הקורות התחתונות דיינינן
ביניהן, כל דבר [המאחיל]

מתני' סוכה המדובללת. לקמן מפרש לה בגמרא: ושלילת
מרובה מחמתה כשרה. ליכא לראשוי תנינא חדא זימנא (לעיל דף
ג). שחמתה מרובה מזילתה פסולה אינן דומות זו לזו דמיקשיא קשיין
אהדדי כדמיינן להו בגמרא ומשנינן: המעונה כמין בית. שסך

מתני' סוכה המדובללת ושצילתה מרובה
מחמתה כשרה המעובה כמין בית אע"פ
שאין הכוכבים נראין מתוכה כשרה:
גמ' מאי מדובללת אמר רב אסוכה ענייה
ושמואל אמר דקנה עולה וקנה יורד רב
תני חדא ושמואל תני תרתני רב תני חדא
סוכה מדובללת מאי מדובללת מדולדלת
שצילתה מרובה מחמתה כשרה ושמואל
תני תרתני מאי מדובללת מדולדלת ותרתני
קתני סוכה מדובללת כשרה וצילתה מרובה
מחמתה כשרה אמר אביי ג'לא שנו אלא
שאין בין זה לזה שלשה טפחים אבל יש בין
זה לזה ג' טפחים פסולה (א) אמר רבא דאפילו
יש בין זה לזה שלשה טפחים נמי לא אמרין
אלא שאין בגגו טפח אבל יש בגגו טפח
כשרה דאמרין חבוט רמי אמר רבא מנא
אמינא לה דכי אית (ב) ביה טפח אמרין חבוט
רמי וכי לית ביה לא אמרין חבוט רמי דתנן
הקורות הבית והעלייה שאין עליהם מעזיבה
והן מכוונות טומאה תחת אחת מהן תחתיה
טמא בין התחתונה לעליונה ביניהן טמא
על גבי העליונה כנגדה עד לרקיע טמא
היו העליונות כבין התחתונות טומאה
תחתיהן תחת כולן טמא על גביהן כנגדן עד
לרקיע טמא ותני עלה (ג) בד"א בזמן שיש
בהן טפח וביניהן פותח טפח אבל אין ביניהן
פותח טפח טומאה תחת אחת מהן תחתיה
טמא ביניהן ועל גביהן טהור אלמא כי
אית ביה טפח אמרין חבוט רמי וכי
לית ביה טפח לא אמרין חבוט רמי
שמע מינה יתיב רב כהנא וקאמר להא
ובל היכא דלית ביה טפח לא אמרין
חבוט רמי והא תניא (ד) קורה היוצאה
מכותל זה ואינה נוגעת בכותל זה וכן שתי
קורות אחת יוצאה מכותל זה ואחת יוצאה

קנה עולה וקנה יורד. שלח השוה את הסך להשיב את הקניס
זה אל זה אלא אחד למעלה ואחד למטה ומתוך כך חמתה
מרובה מזילתה ואשעינן מתני' דלמרינן רואין כל שאילו היו
מושכנין צויה היתה זילתה מרובה מחמתה כשרה כך פירש
הקונטרס. משמע לפירוש דכשיש

בין זה לזה שלשה דפסולה לאצי
היינו מטעם שחמתה מרובה מזילתה
ולא יתכן דכיון דלוי קיימה חמה
צראש כל אדם היתה זילתה מרובה
אין לפסול בשביל חמה הצא מן הצד
באלכסון ועושה אותה חמתה מרובה
אלא היינו טעמא משום דלא חשיב
סך להטרכי כי האי גונא כשיש בין
זה לזה שלשה דמי כי ליכא שלשה
לכבוד דמי והכל אחד:

קורות הבית והעלייה. משנה
היא נמסכת אהלתי פרק
י"ב ותני עלה דרייתא היא כך היא
שנויה במסופתא דאהלות כמה דברים
אמורים בזמן שיש (א) צנייהן פומת
טפח אצל אין (ב) צנייהן פומת טפח
וטומאה תחתיה טמא טמא על
גביהן וצנייהן טהור צנייהן או
גביהן כנגדן עד לרקיע טמא ותחתיהן
טהור ד"א בזמן שיש בהן פומת
טפח אין בהן פומת טפח טומאה
בזקעת ועולה בזקעת ויורדת
השטא הך דרייתא אסיפא דמתנינן
קאי שהעליונות כצין התחתונות
דכשהתחתונות אין בין זה לזה פומת
טפח נמצא דעליונות אין בהן פומת
טפח שהן כצין התחתונות הלכך
כשיש טומאה בתחתונות תחתיהן
טמא שכל אחת ואחת מציאה טומאה
על כולה הואיל ויש צרצרה טפח
וצנייהן טהורות כיון דאין צעליונה
רוחצ טפח לא אמרין חבוט רמי
ליחשב האיר שצין התחתונות כסתום
ועל גבו נמי טהור דחולצת צפני
הטומאה דכיון דיש צו צרוחצו טפח
והדר קאמר ד"א דמציאות טומאה
וחולצין כשיש צרצרה של תחתונה טפח
אצל אין צרצרה טפח בין שהטומאה
תחתיהן בין שהטומאה על גביהן
כנגד הטומאה טמא ומן הצד טהור:
הא

מכותל זה ואינה נוגעת זו בזו פחות משלשה אינו צריך להביא קורה
אחרת שלשה צריך להביא קורה אחרת (ב) רבן שמעון בן גמליאל אומר
פחות

הנסרין מקורה לקורה כמין תקרת עלייה: שאין עליהם מעזיבה. ולא נסרים ומעזיבה
לאו דוקא נקט אלא דסתם היכא דליכא מעזיבה ליכא נסרים: והן מכוונות. העליונות מכוונות כנגד התחתונות ומאהלות עליהן: טומאה
תחת אחת מהתחתונות: תחתיה טמא. על פני כל אורכה דיש צרוחצה טפח כדמפרש לקמן ומציאה את הטומאה וכל שאר
הצית מטה ומעלה טהור ואף כנגד אותה הקורה למעלה דהיינו צינה לצין העליונה (א) ואין טומאה אלא תחתיה לזד: בין תחתונה לעליונה
צנייהן טמא. כל כלים שצין אותם השמים טמא שהעליונה מאחלת על הטומאה ומציאה את הטומאה על פני כל אורכה תחתיה: על (ב)
העליונה. ואם טומאה על העליונה: כנגד הטומאה עד לרקיע טמא. שהרי אין דבר חוץ הימנה ומעלה: (א) היו העליונות כצין התחתונות.
שלא היו מכוונות זו כנגד זו אלא העליונות מכוונות כנגד האיר שצין התחתונות: טומאה תחת אחת מהן טמא כולן טמא. דלמרינן בכל
העליונות חבוט רמי ושלילתם צין התחתונות והיו כל הצית מקורה והיו אהל אחד וכדמוקי דצרייתא שהיה רוחצ העליונות כשיעור איר שצין
התחתונות: והני עלה. הכי גרסינן לה ד"א בזמן שיש בהן טפח ויש צנייהן פומת טפח אצל אין צנייהן פומת טפח טומאה תחת אחת
מהן תחתיה טמא צנייהן טהור. ולא גרסינן אין בהן טפח. והכי פירושא ד"א דכולה מתנינן צנייהן פומת טפח תחתונה ויש לה דכיון
הללו טפח וצנייהן פומת טפח מוקינא מתנינן שפיר דלמרינן חבוט רמי כשהן מכוונות טומאה תחת אחת מהן תחתיה טמא וכו' לא דכיון
דיש בה טפח מציא את הטומאה וחולץ צפני הטומאה הלכך תחתיה טמא ועל גבה טהור. טומאה על גבה תחתיה טהור אפי' כנגד הטומאה
דחולצת. וכשאינן מכוונות כיון דיש צנייהן פומת טפח והעליונות רחצין כשיעור איר שצין התחתונות כדקתני העליונות כצין התחתונות שהן
כנגד האיר וכשיעורן טומאה תחת אחת מהן תחת כולן טמא דלמרינן חבוט רמי אצל אין צנייהן פומת טפח נמצא שאין צרוחצה העליונות טפח
טומאה תחת אחת מהן מן התחתונות תחתיה טמא וכו' לא דלא אמרין חבוט רמי: צנייהן. צין התחתונות לעליונות (ב) כשהן מכוונות טהור
והוא דרין שצין מכוונות שעל גבה טהור ותחתיה טמא דכיון דיש בה טפח מציאה טומאה לכל אורח שמתחיה וחולצת צפני הטומאה לטהר
על גבה. ומאן דגרסינן אין בהן טפח טועה דאם כן טומאה תחת אחת מהן אין כל תחתיה טמא דאין בה שיעור להביא טומאה ואין על גבה כנגד
הטומאה טהור שאין בה שיעור לחוץ וטומאה על גבה כנגד הטומאה טמא ומתחיה נמי טמא דטומאה בזקעת ויורדת שאין בה
שיעור לחוץ ובמסופתא (דאהלות פי"ג) גרסינן בהדיא דכמה דברים אמורים פעם שנייה וגרסינן הכי כמה דברים אמורים כשיש (א)
פומת טפח אצל אין צנייהן כו': להא שמעא. דרבא: על פהו מרצעה כו'. רבן שמעון סבירא ליה פחות מארצעה לכוד כו' דותחא:

א ה מיי פ"ה מהלכות
סוכה הלוה על כ סמג
עשין מג גמ' ע"כ א"ח ס'י
מל"ג ספ"ד:
ב ג ד מיי שם הלוה
כל עוש"ע שם ספ"ד ה:
ז ה ר מיי פ"ו מהל'
וטומאת מת ה' י:

לעני רש"י

שולח"א (שולח"ב).
קרישים (שבין קורה לקורה,
ומהם עשייה התקרה).
טרי"ב. קורות הגג.

מוסף רש"י

קורה הירבאה. להמיר
המזוי ומטה על רוחצ
פומת המזוי מכותל לכותל
זו אינה מנעת לפני
המכסל (לעיל י"ח).

רבינו הגנאל (המשך)

[הנאהלן] באותה הקורה
עד הקורה של עלייה
המכוונת כנגדה טמא. ואם
כל דבר המאחיל על אותה
הקורה [הטומאה] עד
לרקיע הכל טמא. אם היא
הקורות העליונות רחבות
כשיעור האיר שצין
התחתונות נתונות אותן
הקורות של עלייה כנגד
האיר שצין קורות הבית,
טומאה תחת אחת מהן,
תחת הקורות התחתונות,
הבית כולו טמא, אין
הקורות של בית מפקדות,
שהרי עליונות נתונות
באיר שצין קורות הבית,
וכשמאחיל על מקצת
מאחיל על הכל. ותני
עלה בתוספתא, כלומר
מפרשא בכרייתא, כמה
דברים אמורים בזמן שיש
בהן קורות טפח, וביניהן
פותח טפח, והקורות
העליונות כנגד הפותח
טפח, טומאה תחת אחת
מהן הכל טמא. אבל אין
בהן טפח ולא ביניהן פותח
טפח, טומאה תחתיהן
תחתיהן טמא, ביניהן
ועל גביהן טהור. אלמא
חבוט רמי, אין בקורה
טפח לא אמרין. וכן
לרב כהנא, אינו דבמילי
אחריותא וזלתי הטומאה
כל היכא דליכא טפח לא
אמרין חבוט רמי, והתניא
בעירובין פרק מבוי קורה
היוצאה מכותל זה ואינה
נוגעת בכותל כו', עי'

הקורות התחתונות דיינינן
ביניהן, כל דבר [המאחיל]